

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-12/23-C

Název	Základní škola a Mateřská škola a poskytovatel sociálních služeb, Kaňka o.p.s.
Sídlo	Helsinská 2731, 390 05 Tábor
E-mail	info@kanka.info
IČO	28090080
Identifikátor	691000484
Právní forma	Obecně prospěšná spol.
Zastupující	Mgr. Petra Dalibová
Zřizovatel	Základní škola a Mateřská škola a poskytovatel sociálních služeb, Kaňka o.p.s. Helsinská 2731, 390 05 Tábor
Místo inspekční činnosti	Helsinská 2731, 390 05 Tábor
Inspekční činnost na místě	11. 1. 2023 – 13. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola a poskytovatel sociálních služeb Kaňka o. p. s. vykonává činnost základní školy, školní družiny, mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Oplocený

pavilónový areál školy je umístěn v klidném prostředí sídliště města Tábor. Školu navštěvují děti a žáci z Tábora a širokého okolí. Škola tvoří s ostatními pracovišti a službami centra Kaňka systém koordinované komplexní podpory v duchu ucelené rehabilitace a osobnostního rozvoje dětí a žáků, účelně tak propojuje péči v oblasti výchovy a vzdělávání, zdravotní a sociální.

Základní školu navštěvovalo v době inspekční činnosti celkem 40 žáků s potřebou podpůrných opatření 2. až 5. stupně. Výuka je realizována v pěti třídách. Počet tříd i žáků se od minulé inspekční činnosti mírně navýšil. Třídy jsou tvořeny z žáků více ročníků s ohledem na vzdělávací programy a stupeň podpůrných opatření. Zájmové vzdělávání je realizováno ve třech odděleních školní družiny, aktuálně bylo zapsáno 38 účastníků. Ke dni inspekční činnosti evidovala mateřská škola 14 dětí, z toho čtyři děti v povinném předškolním vzdělávání včetně dvou dětí s odkladem povinné školní docházky o jeden rok. Vzdělávání probíhá v jedné věkově smíšené třídě.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve své funkci druhým rokem. Své koncepční záměry zatím realizovala zejména v oblasti zlepšování podmínek vzdělávání, například změna vnitřního uspořádání tříd umožňuje vzdělávací práci s menší skupinou žáků. Efektivitu řízení všech součástí školy posílilo nové nastavení rozdělení kompetencí, aktivita celého pedagogického týmu a intenzivní vzájemná spolupráce. Mechanismy v organizování činnosti školy jsou nastaveny funkčně, dílčí nedostatky v dokumentaci školy byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Kontrolní systém zabezpečuje potřebnou zpětnou vazbu, hospitační činnost je realizována plánovitě s žádoucím dopadem do vzdělávání.

Pedagogický sbor se v souvislosti s navýšením počtu žáků rozšířil a stabilizoval. Výrazný je nárůst asistentů pedagoga, který vhodně podpořil výchovně-vzdělávací proces dětí a žáků při osvojování sociálních kompetencí a adaptaci na školní prostředí. Součástí pedagogického sboru je optimálně obsazený tým školního poradenského pracoviště, který je vhodně doplněn o další spolupracující odborníky v oblasti psychologie a speciální pedagogiky. Pedagogická podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je systematicky nastavená, probíhá cíleně s ohledem na doporučená podpůrná opatření stanovená školskými poradenskými zařízeními, přihlíží k jejich aktuálním vzdělávacím potřebám a zdravotnímu stavu.

Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřil zejména na prohlubování odborných znalostí a osvojení speciálních metod výuky, rozvoj komunikace a funkční strategie ve vzdělávání dětí a žáků. Systémově probíhá postupné vzdělávání pro nově příchozí a začínající pedagogy. Ředitelka školy promyšleně naplňuje záměr pravidelného společného hodnocení s pedagogy, stanovené rozvojové cíle jednotlivých pedagogů reflektují pedagogická portfolia. Pro následné sebevzdělávání i seberozvoj pedagogů je přínosná poradenská služba supervize i využití inovativní metody pracující s videozáznamem, které podporují ve spolupráci s rodiči sociální dovednosti dětí a žáků.

Vedení školy věnuje patřičnou pozornost rozvoji a obnově materiálně-technického zázemí školy. Budova umožňuje potřebný bezbariérový přístup. Speciálně upravené prostředí a místnosti pro smyslovou stimulaci či relaxaci pozitivně ovlivňují celkový psychosomatický stav dětí a žáků. Průběžně jsou pořizovány moderní multimediální pomůcky pro zvýšení názornosti, prostředky pro rozvoj komunikace (komunikátory s hlasovým výstupem apod.). Prostředí tříd je účelně doplněno didaktickým materiálem pro podporu učení dětí a žáků, jejich fyzickou pohodu i pro naplňování speciálních vzdělávacích potřeb. Speciální pomůcky odpovídají potřebám dětí a žáků a jejich pořízení

je v souladu s doporučeními poradenského pracovníka. Nové herní prvky včetně venkovní učebny na školní zahradě rozšířily možnosti vzdělávání a relaxace dětí i žáků při pobytu venku. Pracovny odborných terapií jako např. logopedie a řečová výchova, arteterapie, ergoterapie, fyzioterapie nebo muzikoterapie jsou vybaveny speciálními kompenzačními pomůckami komplexně rozvíjející složky osobnosti dětí a žáků. Méně vyhovující jsou prostorové podmínky ve školní družině.

Financování organizace je vícezdrojové. Kromě plateb zákonných zástupců a dotace státního rozpočtu, kraje, měst a obcí získává dary, příspěvky nadací, nadačních fondů, granty aj. Rozvojové programy MŠMT umožnily škole pořídit digitální učební pomůcky. Z projektu byl také realizován nákup interaktivních učebnic s rozšířenou realitou pro výuku fyziky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Základní škola průběžně sleduje vzdělávací potřeby svých žáků, zabezpečuje jim potřebné speciální služby s využitím vhodných kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek a prostřednictvím pedagogů a dalších odborníků zajišťuje jejich vzdělávání. Organizace výuky v hospitovaných hodinách vycházela z potřeb jednotlivých žáků a z potřeb deklarovaných v jejich individuálních vzdělávacích plánech. Žáci pracovali především prostřednictvím individualizované výuky s podporou asistentů pedagoga umožňující individuální práci střídát se společnými aktivitami s následnou relaxací. Uplatňování prvků strukturalizace výuky a diferenciací jednotlivých aktivit napomohlo žákům v prostorové a časové orientaci.

Pozitivní klima ve třídách vhodně ovlivňoval nejen empatický vztah vyučujících i asistentů pedagoga k jednotlivým žákům, ale také vzájemný vztah vyučujících s asistenty pedagoga. Činnost asistentů pedagoga byla prospěšná zejména v individuální podpoře žáků v procesu učení a v udržení pozornosti či při sebeobslužných činnostech. Učitelé se se svými žáky podle potřeby dorozumívali prostřednictvím alternativních nebo speciálních komunikativních metod s využitím obrázků a symbolů s cílem zvýšit míru porozumění a usnadnit vyjadřování. Vhodné propojování mezipředmětových vztahů podporovalo efektivnost výuky zaměřené zejména na běžné denní činnosti a na manipulaci s běžnými nástroji. Optimální možná úroveň v rozvoji jemné motoriky, fantazie i sebeobsluhy se rozvíjela při práci s různými výtvarnými technikami a pomůckami. Manuální činnosti vedly k získávání základních pracovních návyků a postupů a dodržování pravidel práce.

Neustálý kontakt pedagogů se žáky, střídání různých motivačních metod a volba různorodých témat přispěly k rozvinutí zájmu o činnosti a prožívání radosti z úspěchu. Při hodnocení vyučující zohledňovali odlišné vzdělávací předpoklady žáků. Výuka byla účinně propojena s osobnostním a sociálním rozvojem. Vzdělávání bylo také podpořeno a doplněno množstvím smysluplných projektů, akcí cílených na rozvoj klíčových kompetencí a na zprostředkování důležitých zkušeností žákům.

Činnosti školní družiny úzce navazovaly na výchovně-vzdělávací proces v základní škole, účastníci aktivně využívali bezpečné a podnětné prostředí. Dvě oddělení školní družiny nemají k dispozici samostatnou místnost, je tím ztěžováno naplňování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, neboť činnosti probíhají v méně vhodném prostředí kmenových tříd. Individualitu, spontaneitu i kreativitu účastníků posilovala účinná podpora smysluplného trávení volného času. Pozitivní přístup vychovatelů i pomoc asistentů pedagoga podporovaly aktivní zájem žáků a jejich zapojení do nabízených činností. Častý pobyt venku působil příznivě na zdraví a fyzickou kondici žáků.

Mateřská škola je svým uspořádáním blízká rodinnému prostředí s pozitivně laděným přístupem. Rozvolněný denní režim i vzdělávací nabídka byly přizpůsobeny potřebám jednotlivých dětí. Formy a metody sledovaných řízených činností korespondovaly se specifickými potřebami dětí, řízená činnost byla zařazována a organizována adekvátně s ohledem na věk a schopnosti dětí. Efektivitu vzdělávání zvyšovalo souběžné působení učitelů a asistentů pedagoga. K zájmu a aktivizaci dětí přispívalo rovněž podnětné prostředí, pestrá nabídka hraček a didaktických pomůcek.

Denní režim byl dětem vhodně přibližován pomocí obrázkových rozvrhů. Vizualizovaný průběh dne vytvořený pro každé dítě a důsledná práce s ním umožnil časovou orientaci i větší samostatnost dětí. Škola intenzivně využívá v praxi osvědčená podpůrná opatření, zejména kompenzační a rehabilitační pomůcky včetně audiovizuální techniky. Účinná byla podpora komunikativních dovedností prostřednictvím alternativních nebo logopedických speciálních komunikativních metod.

Náročnost činností byla volena přiměřeně k aktuálnímu zdravotnímu stavu každého dítěte. Relaxační aktivity s využitím speciálních pomůcek respektovaly zvýšenou unavitelnost a tempo každého jednotlivce. Nabízené aktivity rozvíjely většinu vzdělávacích oblastí zejména komunikační, grafomotorické, výtvarné a pohybové dovednosti. Efektivní bylo využívání osvědčené metody učení hrou s praktickou zkušeností a s využitím názorných pomůcek. Bezprostřední pozitivní hodnocení dětí přispělo k jejich aktivitě a sebedůvěře.

Během vzdělávání děti využívaly individuální i skupinové terapie se zaměřením na rozvíjení oslabených funkcí, harmonický rozvoj s respektem k aktuálnímu možnostem dětí. To se pozitivně odráželo v jejich rozvoji a celkově prospělo k začlenění do vzdělávacího procesu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Evaluace úrovně výsledků vzdělávání je vzhledem k míře postižení dětí a žáků velmi specifická. Škola má propracovaný systém speciálně pedagogické diagnostiky, pedagogové průběžně získávají a vyhodnocují výsledky vzdělávání každého jednotlivce a sledují jeho vzdělávací potřeby. Podrobné záznamy v individuálních vzdělávacích plánech nebo dalších interních plánech vzdělávání dětí a žáků obsahují nejen úroveň dosažených výstupů, ale i konkrétní a reálné cíle, které jsou pravidelně doplňovány a vyhodnocovány. Získané výsledky jsou následně cíleně uplatňovány při plánování individualizované vzdělávací nabídky. Výrazné pokroky v celkovém vývoji řeči, motoriky i chování dosahovaly děti a žáci ve vybraných terapiích. Jejich účinek se kladně odrážel i v sociálním citění a při navazování kontaktů s okolím. Sdílené prostředí základní a mateřské školy ovlivňovaly příznivě adaptaci dětí.

Škola žáky hodnotí po dohodě se zákonnými zástupci především širším slovním hodnocením. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o výsledcích vzdělávání zejména prostřednictvím žákovských knížek, komunikačních sešitů a na třídních schůzkách. Dalším zdrojem užitečných informací je častý osobní kontakt s vyučujícími či vzájemné telefonické rozhovory. Škola rovněž pomáhá svým absolventům buď se zařazením do dalšího vzdělávání, nebo umožňuje vytvářet příležitosti v denním stacionáři či na pracovištích chráněných dílen. Poradenský servis je obohacen o služby osobní asistence a rané péče, které rodičům výrazně usnadňují orientaci v sociálních službách i nabídku využití volnočasových aktivit pro děti i žáky školy.

Na podporu úspěšnosti žáků byly zaměřeny aktivity školního poradenského pracoviště, které svými činnostmi posilovaly sociální klima školy. Ve spolupráci s vyučujícími i zákonnými zástupci byly monitorovány a aktivně řešeny výukové problémy žáků. Konstruktivní

spolupráce se školskými poradenskými zařízeními se projevila v adekvátním nastavení podpurných opatření i individuálních vzdělávacích plánů.

Promyšlený program preventivních aktivit vycházel z dlouhodobých cílů a na základě vyhodnocení aktuálních potřeb jednotlivých žáků i celých kolektivů. Vhodným způsobem působil v oblasti prevence šikany, kyberšikany a dalšího rizikového chování. Aktivním zapojením k získávání poznatků z oblasti sexuality a rizikového chování získali žáci přiměřenou formou poznatky využitelné v praktickém životě. Systematicky je do celoroční práce s dětmi i žáky začleňována environmentální výchova. Znalosti a dovednosti z této oblasti si žáci osvojili průběžně přirozenou cestou v rámci učiva v jednotlivých předmětech, s důrazem na využití mezipředmětových vztahů, na chápání v souvislostech, za přispění výukových počítačových programů, internetu a didaktické techniky

Škola spolupracuje s různými organizacemi, veřejností a rodiči i bývalými absolventy. Široká síť spolupracujících organizací pokrývá komplexně potřeby dětí a žáků školy a zároveň poskytuje kvalitní informační servis pro zákonné zástupce. Škola aktivně realizuje řadu preventivních a integračních aktivit a projektů ve spolupráci s centrem Kaňka, s nadacemi, městem, okolními školami i školami podobného typu. Z těchto akcí si děti a žáci přinesli nejen prožitky, navázaná přátelství, ale zároveň si osvojili potřebné dovednosti a návyky, které přispěly ke kvalitě jejich života.

Závěry

Vývoj školy

- Změna na pozici ředitele školy, od 1. 9. 2021 nová ředitelka školy
- Změna organizace tříd a kompetencí pedagogů
- Nárůst počtu asistentů pedagoga
- Průběžné zkvalitňování materiálních podmínek
- Rozšiřování partnerské spolupráce a získávání finanční podpory

Silné stránky

- Respektující a empatický přístup všech zaměstnanců školy, podporující pedagogický styl a tvůrčí učební prostředí má pozitivní dopad na vzdělávání dětí a žáků
- Přínosná práce asistentů pedagoga školy přispívá ke zvyšování efektivity vzdělávacího procesu
- Komplexní systém služeb včetně poradenské činnosti pro zákonné zástupce účinně propojuje oblast výchovy a vzdělávání s oblastí zdravotní a sociální a přispívá k osobnostnímu rozvoji dětí a žáků

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Prostorové podmínky školní družiny omezují naplňování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zlepšit prostorové podmínky pro činnost školní družiny

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování

dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zakládací listina Občanského sdružení volnočasových a terapeutických aktivit, Kaňka o.s. v Táboře uzavřena v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb. – Obecně prospěšná společnost s názvem Základní škola Kaňka o.p.s., ze dne 23. 9. 2008
2. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitelky vydané statutárním zástupcem a ředitelkou společnosti dne 25. 8. 2021 s účinností od 25. 8. 2021
3. Rozhodnutí vydané KÚ Jihočeského kraje dne 2. 8. 2022 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. KUJCK 93155/2022 s účinností od 1. 9. 2022
4. Rozhodnutí vydané MŠMT dne 23. 1. 2018 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. MSMT-32377/2017-3 s účinností od 1. 9. 2018
5. Rozhodnutí vydané KÚ Jihočeského kraje dne 12. 12. 2017 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. KUJCK 143873/2017 s účinností od 1. 9. 2018
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu inspekční činnosti
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro děti obyčejné i neobyčejné“ s platností od 1. 9. 2022
8. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální – díl I – vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením s platností od 1. 9. 2022
9. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální – díl II – vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami s platností od 1. 9. 2022
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „ pro děti obyčejné i neobyčejné“ s platností od 1. 9. 2021
11. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2021
12. Školní řád mateřské, základní školy s účinností od 1. 9. 2021
13. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2021
14. Vnitřní řád školní jídelny-výdejny s účinností od 1. 9. 2021.
15. Koncepce dalšího rozvoje školy
16. Školní matrika, školní rok 2022/2023
17. Rozvrhy hodin tříd, školní rok 2022/2023
18. Třídní knihy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (výběr)
19. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
20. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2021/2022
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 (výběr)
22. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
23. Dokumentace ke školní družině.
24. Dokumentace školního poradenského pracoviště.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.